

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniši nedelje in pramike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Impertinentno izzivanje Jugoslovanov.

Izgleda, da so se že začeli bati Jugoslovanov, četudi nimamo še nič skupnega, in razven sorodnih govorin narečij in običajev ničesar, kar bi nas pokazalo pred svetom kot enotno kulturno celino. Že samo misel na to vlija strah in trepet v dušo naše diplomacije in jo priganja, da resno deluje za našo desorganizacijo. Delo je sicer sistematično, a pri tem po svojem zunanem izgledu vrlo naivno. Ali, kdor dobro pozna avstrijsko diplomacijo, opazi takoj, da cilj, kojega se namerava doseči, ni tako naiven, ampak zelo nevaren, razvaljujoč.

Jugoslovane bi radi pokazali svetu v čim temnejši luči, in zato skrbi podkupljena nemška žurnalistika, posebno ona v nemškem Gradcu in na Dunaju. Karkoli se izve o nas iz teh žalostnih reprezentantov javnega mišljenja, vse je zlo in slabo. Po njih so Slovenci, Hrvti in Srbi element inferiornosti, nereda in lenobe. »Neue Frei Presse« na primer ni znala še nikdar spregovoriti o katerikoli našem plemenu vsaj toliko objektivno, kakor to stori za divja plemena iz Centralne Afrike. Če se bore Hrvti za red in zakonitost na svojih rodni tleh, takoj se vzdigne vpij, opravljanje, sumničanje in gonja proti njim po vseh nemško-židovskih listih. Če zahtevamo Slovenci samo ono, kar imajo Nemci v »barbarski« in »neprosvetljeni« Rusiji, preide se s prezrenjem in posmekom preko naših zahtev. Kadar Srbi v skrbeh za usodo onih tal, na kojih živijo s svojimi rodni mi brati, podajo bratski roko za obrambo skupne domovine, tedaj se jih smatra za »antidinstičarje«, »nelojalne« in se jim očita, »da gledajo preko meje monarhijske!

Pred Evropo zaobračajo stvari tako, kakor da nam so dali vse in ustvarili osnovo in pogoje za nadalje razvijanje in napredovanje, ali da smo mi nekulture in nedelaven element, zato da nam je ljuba anarhija; ali oni da se vseeno trudijo, da nas izvedejo na pravo pot. No, mi jim kličemo: Hvala vam lepa za »ljubeznivost«, ali nas pustite, da sami zase skrbimo!

Divide et impera! Staro, dobro, znano pravilo, katerega se vedno drži avstrijska diplomacija. Vedno ji

je pomagalo, ali za sedaj bogme ji ne bo.

Oficijalna avstrijska publicistika se je trudila dosedaj, da izgleda objektivna pri svojih napadih na katerikoli jugoslovansko pleme, ali začela se je povlačiti iz te rezerve in stopa aktivno naprej. In potrebno je tudi, ker glej, Srbi »gledajo preko meje«, oni so »nelojalni«, pa je potrebno, da uvidijo to i Hrvti, se otresejo njihovega bratskega objema in se približajo — Dunaju. Sava! zakaj tečeš mimo Ljubljane in Zagreba proti Belgradu in objemu Dunaju? Obrni svoj tek preko Alp na sever! O, ironija! o perversnost! Kaj ta gospoda ne mislijo, da so nam bili dobri in predobri učitelji, ali nas niso naučili s svojim pajackim skakanjem iz enega ekstrema v drugi, da se ne smemo od njih nič dobrega nadejati!

Danes kažejo Hrvatom mesec v vodi, kažejo jim pretečo nevarnost od strani Srbov, da bi jutri skrbno opominjali Srbe, kako jih hočejo pogoltniti Hrvti. Hrvatje in Srbi naj bi živeli v večnem prepiru med seboj, ker morejo le na ta način ostati robi nemško-madžarski!

Nikdar niso prenehali opozarjati, kaka nevarnost preti od brata, posebno aktualni pa so danes. V Pešti so v groznih skrbeh za usodo Hrvatov, in sestali so se na posvetovalne, kako bi rešili Hrvate! Vse iskreni in znani prijatelji Hrvatov: Aehrenthal, Wekerle, ban Rauch, grof Forgacz, markiz Palavicini! Zrinski in Frankopan, Jelačić, počivajte mirno in ne brigajte se za našo bodočnost, ker zanjo skrbijo naši dični prijatelji!

Danes trdijo ono, kar laska in ugaja Hrvatom in žali Srbe, jutri pa se vloga zamenja. Nekaj je vsekako čudnega in interesantnega na tem, in to je običaj, da se je dozdaj diplomacija vsaj po zunanosti vedla po zahtevi svojega društvenega tona, sedaj pa je tudi to opustila in prevrača smešne, otročje kozolce!

Reprezentant in polnomočnik avstro-ogrsko monarhije v Belgradu, grof Forgacz, je smatral za potrebno, da opozori srbskega ministrskega predsednika Nikolaja Pašića, čes? kako stoji v učenih srbskih knjigah, da stanujejo v Bosni in Hercegovini, v Dalmaciji in na južnem Ogrskem (Banat, Bačka, Baranja) Srbi. In diplomat se temu čudi! In to bi moral povedati Hrvatom: Vidite, vam na ljubo negiramo Srbe

tudi tam, kjer vi sami tega ne delate! — In pomislite! ti naivni in nadedi ljudje pričakujejo, da jim Hrvatje takoj pohite v prijateljski objem in jim izjavijo svojo hvaležnost in pahnejo od sebe Srbe, svoje brate po jeziku in krvi.

Divide et impera! Ta stara deviza je vedno pomagala, ali sedaj ne bo in ne sme!

O, spominjamo se mi, kako ste vi, ki znate narediti v naši monarhiji politični horizont veder in oblacen, tudi drugače znali govoriti. Tedaj vi niste hoteli poznati Hrvatov, danes nečete pripoznati Srbov. Ali varate se, tu so i eni i drugi, da vam na oči zakličemo: poznamo se gospoda, izigrali ste se!

Kako smešna, kako glupa je ponekodi naša diplomacija, pokažejo nam podatki avstrijske oficijalne statistike, katero je publiciral Josip Hain. (Handbuch der Statistik des österreichischen Kaiserstaates. 2. Bde. Dunaj 1852). Tu čitamo na strani 209.: 1846 zählte man Serben: In der Vojvodenschaft und im Banate 402.890, Dalmatien 395.273, Militärgränze 339.176, Slavonien 224.180, Istrien und auf Quarner. Insl. 134.445, Ungarn 69.170, K. k. Militär 19.000. Zusammen 1.584.134.

Opozarjamo, da je en del stare »vojne granice« na današnjem Ogrskem, in da še nista bili okupirani Bosna in Hercegovina.

O tempora, o mores! Kako se more siromašne Srbe v Kraljevini siliti, — ne glede na impertinentnost umešavanja v notranje zadeve nezavisne države — da bodo manj srbski nego Avstrija sama! Nekaj takega more šiniti v glavo komu kakemu blaziranemu diplomatu, ki se razume bolj na moderne telovnike, zabave in sportne pse, nego na svoj posel. Čudno se nam zdi, da neki ljudje pridejo do tako visokih mest, ko po svojem znanju ne kažejo niti toliko, da bi bili mogli položiti izpit zrelosti na kakovi kranjski gimnaziji.

Že davno se ves kulturni svet posmehuje nesposobni in nerodni avstrijski diplomaciji. Ona oglaš po svojih organih, kaj delajo njihovi narodi v monarhiji, ali je slaba in preslaba, da bi pošteno zastopala vevselo v zunanjih zadevah. Spustila se je na nivo narodnih pripaziteljev in obrekovalcev, ker grozno jih jezi pomirjenje med Srbi in Hrvatimi.

Lenković-Pobreški.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 29. aprila. Brambni odsek je razpravljajal danes o preskrbi v vojaški službi ponesrečenega moštva. Za stvar se je toplo zavzel tudi brambovski minister Georgi. Vojno ministrstvo je izdelalo načrt o novem vojaškem preskrbovalnem zakonu ter ga že predložilo obema vladama. O takem zakonu pa bo mogoče razpravljati le v zvezi s splošnim zavarovanjem za onemoglost. — Izvolil se je pododsek petih članov, da izdela zakonski načrt o preskrbovanju vojakov, ki so postali v aktivni službi za delo nesposobni. Tudi na njihove rodbine se bo primerno oziralo.

Parlamentarna komisija češkega kluba je razpravljala danes o bodoči taktiki v parlamentu. Močnejša struja se je pojavila za to, naj bi se v jezikovnem vprašanju ne tiralo do skrajnosti, da se ne izsili kriza, ki bi v sedanjem trenutku prinesla Čehom več škode kakor koristi. Seja je bila nepričakovano mirna ter se je splošno pokazalo, da bodo začeli Čehi mirno pretresavati Beckov jezikovni zakon; tudi je gotovo, da češki klub ostane pri sedanjih sestavi.

V današnji seji poljskega kluba se je razpravljalo o položaju, ki je nastal v Galiciji vsled umora namestnika grofa Potočkega. Med debato je prišel k seji novi namestnik dr. Bobrzyński, ki se je v daljšem govoru poslovlil od kluba.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 29. aprila. Vlada je v novih stiskah. Kakor znano, je v imenu nemških strank posl. grof Kolowrat predlagal, naj se v poslanski zbornici nujnim potom razpravlja o vladni predlogi zaradi zvišanja rekrutnega kontingenta za deželno brambo in o podporah rodbinam rezervistov. Ta predlog je spravljal v velike stiske, ker nima zanj dvetretjinske večine. Grof Kolowrat je že hotel nato svoj predlog odstaviti na poznejši čas, česar pa ne dovoli predsednik dr. Weiskirchner, čes, da se mora vsak nujni predlog ali brezpogojno umakniti, ali pa se mora o njem razpravljati. Potemtakem pride ta nujni predlog na razpravo že v ponedeljek. Proti nujnosti bodo glasovali socialni demokrati in Malorusi, pa tudi nemški poslanci iz Češke, ako vlada ne uredi jezikovnih razmer v njihovem smislu. Ako pa vlada to stori, ima proti sebi Čeha.

Reforme v politični upravi Galiciji.

Lvov, 29. aprila. Vlada se je odločila, da z imenovanjem novega namestnika spoji tudi celo vrsto modernih reform v politični službi na Galiskem. Predvsem se uvede pri namestništvu nadzorovalna služba nad okrajnimi glavarstvi, kakor je to v drugih deželah. Število okrajnih glavarstev se pomnoži. Sploh se administrativna služba preustroji v modernem duhu.

Proti banu Rauchu.

Zagreb, 29. aprila. Hrvaška stranka prava, najmočnejša frakcija v hrvaško-srbski koaliciji, je izdala sledeči razglas: Hrvaška stranka prava obsoja najostreje vsa obrekovanja in denunciacije, s katero se hoče srbsko samostalna stranka pokazati kot veleizdajalsko in antidinstično. Hrvaška stranka prava, ogorčena nad nasilstvi in nezakonitostmi barona Raucha in njegove družbe, obsoja njih početje najodločnejše ter izreka vsem žrtvam političnega in osebnega maščevanja svoje spoštovanje. Stranka se obvezuje v imenu naroda, svoje časti in pravičnosti nadaljevati boj toliko časa, da pridobi vsakomur popolno zadoščenje ter odstrani sirovo silo in nezakonitost iz sedaj hudo skušane hrvaške domovine. Hrvaška stranka prava se bo v imenu hrvaško-srbske koalicije složno z vso odločnostjo bojevala proti nasilstvu in tiraniji madžarskih oblastnežev in proti vsem njihovim takozvanim eksponentom na Hrvaškem toliko časa, da pribori kraljevini hrvaški zajamčeno enakopravnost in svobodo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 29. aprila. Danes se je otvorilo s kraljevim reskriptom tretje zasedanje državnega zbora. Za podpredsednika sta bila izvoljena dosedanja Rakovszky in Navay. Poslanci odvisne levice so vložili predlog, naj se odvzame plača podpredsednikom. Posl. Manniu (Rumun) pa je predlagal nezakupno predsedstvo, ki pristransko izvršuje poslovnik. — Potem je posl. Nagy utemeljeval svojo interpelacijo, v kateri se ostro napada minister zunanjih del baron Aehrenthal, čes, da se neupravičeno vmešava v notranje zadeve Ogrske in v posle skupne armade. Ministrski predsednik dr. Wekerle je zavračal interpelanta ter dokazoval, da je ba-

LISTEK.

Slovensko-nemška meja na Koroškem.

Narodopisne in zgodovinske črtice, nabral Ante Beg.*

Zopet knjižica, ki nas je res razveselila. In zanimiva je. Kdo ve odgovora vprašanju, do kod segajo naše meje? Kdo ve pripovedovati, kako je s slovensko stvarjo ob naših mejah? Malo jih je, ki to dobro vedo in mnogo je še razumnikov, politikov, ki tega ne vedo in ki se za take važne stvari nimalo ne zanimajo. Naše javno delovanje je priča, da niti v osrednji slovenskega ozemlja, kjer bi moralo biti največ volje in energije, ni za to zanimanja, saj bi sicer ne bilo mogoče, da so naše meje prepuščene svoji usodi, prepuščene na milost in nemilost našemu staremu krvoloku in narodnemu sovražniku, ki osvaja naše meje, potiska naš življenj dalje in dalje, zožuje nam meje, ker ni od nas odpora, protitlaka in protisile.

Na našem jugu nam ne preti ne-

*) Ante Beg: Slovensko-nemška meja na Koroškem. Narodopisne in zgodovinske črtice. Nabral Ante Beg. V Ljubljani. Narodna založba 1908. M 8°, str. 104. Z zemljevidom. Cena 1 K 40 h, po pošti 1 K 50 h.

varnost. Tu prebivajo naši bratje, ali tem večja je nevarnost na vsej črti proti severu od Sv. Gotarda ob Rabi tja do Italije, koder se razprostira močan, mogočen in kulturni narod nemški, katerega podpirata v navalu proti nam dva najmočnejša činitelja: država in katoliška cerkev.

Znani poznavalec slovensko-nemške meje, Ante Beg, opisal nam je že prej slovensko-nemško mejo na Štajerskem in zdaj je to storil tudi za Koroško. Prehodil je vso jezikovno mejo od Štajerskega do Italije in je sad svojega raziskovanja priobčil zgoraj v naslovu navedeni knjižici, ki jo je izdala in založila »Narodna založba« v Ljubljani. Knjižica je v prvi vrsti namenjena tistim, ki se zanimajo za usode naših rojakov na Koroškem, vendar sem uverjen, da jo bode z velikim pridom čital vsak slovenski politik, ki je poklican in dolžan zanimati se za take stvari. Nahaja pa v njej tudi učenjak, osobito statistik mnogo s trudom nabranega, zanimivega gradiva. V slovenski književnosti je Begovo delce poseben pojav te vrste. Okoriščal se bode z njim praktični politik v največji meri.

Koroško je bilo nekdanj slovensko, bilo je zibel Slovencev. Izvojevali so si tu neodvisnost, in še pozneje, ko so jo izgubili, je ostal slovenski jezik edini upravičen v deželi. Na Gospodstvem polju so Slovenci

ustoličevali svoje vojvode, ki so bili nemškega rodu, v slovenskem jeziku. Toda Koroško, ta »Patria Slavonum«, je bilo izročeno germanizaciji, in vsa zgodovina nam priča, da vse nemške vlade in vladarji, škofje in v naše kraje prodirajoči Nemci niso imeli drugega namena in cilja, nego tega, kako bi ponemčili koroške Slovence. Ta proces traja od pamtlive in traja še danes v najljutejši obliki.

Tako se je zgodilo, da je Nemec postal gospodar deželi, da je v večini osvojil deželo, gotovo pa zasedel vsa mesta in trge.

In kako je danes na Koroškem? Andrej Einspieler je našel l. 1849. 121.745 Slovencev, a leta 1861. le 116.459. Leta 1900. so našli samo 90.495 Slovencev, Nemcev pa 269.960. Kar se Slovencev tiče, ni uradno poročilo verodostojno. »Mir« je menda pred dvema letoma konstatoval, da živi na Koroškem okoli 127.000 Slovencev.

Posebno pozornost posvečuje Beg cerkvi in šoli. Kar je tu videl in našel, ni nič veselega. V cerkvi in šoli nazaduje slovenščina. V 40 letih se je slovenščina iz 13 cerkev ali popolnoma izrinila, ali pa je omejena le na čitanje evangelija.

Sedanji škof v Celovcu je Nemec in germanizator. Znano je vsem Slovincem, da se za vsako slovensko ime, ki se zapiše v krstno knjigo, bi je ljut boj.

Še bolj je nazadovala slovenščina v šoli. Leta 1861. se je učilo v 249 šolah le nemški, v 28 slovenski, v 56 pa utrakvistično. Danes sta na vsem Koroškem le dve ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom! Kakšne pa so utrakvistične šole, to ve vsak Slovenec, saj na celovškem učiteljsku slovenščina niti obvezen predmet ni!

Neverojetno je, kako so Nemci zatisnili slovenščino. Se leta 1850. je izšla v deželnem zakoniku ministrska naredba, da mora biti na kraljevih tablah ime kraja, občine in sodnega okraja v obeh deželnih jezikih, in uvele so se take table. Danes o teh tablah ni več sledu. Toda že takrat, to je leta 1850., ko so politične in sodne oblasti upoštevale slovenščino, izdal je krški škof same nemške pastirske liste, in je ukazal, da se čitajo tudi v slovenskih župnijah! Škofu se je torej za ponemčevanje Slovencev bolj mudilo.

Naši koroški rojaki so že zgodaj začeli delovati na književnem, zlasti na časnikarskem polju. Imeli so časnike in osnovali so Družbo sv. Moharja. Toda bili so idealni politiki, niso organizovali ljudstva na gospodarskem polju, in tako vse rodoljubno delo ni moglo roditi narodnega sadu. Storili pa so še največjo narodno napako, da so sami svoje otroke ponemčevali. Več stoletij je bila v njih navada, da so slovenski starši

dajali svoje otroke k Nemcem, da se nauče nemški.

Tako je hodilo med Nemce vsako leto do 4000 slovenskih otrok, največ dečki, ki so se ponemčili in na ta način izgubili za Slovence. Na ta način pa delo slovenskih rodoljubov na Koroškem ni moglo uspeti, še manj pa preprečiti, da ne bi Nemci prodirali vse dalje in dalje v slovenske vasi.

Begova raziskavanja bodo zanimala in morajo zanimati vsakega Slovence. Pridejal je svoji knjižici zemljevid, ki mu ga je narisal učitelj Fran Marolt, strokovnjak v kartografiji. Na tem zemljevidu nam predločuje jezikovno mejo, kakor nam jo podaje zemljevid celovškega okrožja iz leta 1835., nadalje je označena Hermanitzova jezikovna meja iz leta 1850., potem Czörnigova iz l. 1855. in po ljudskem štetju leta 1880. V marsikateri župniji, kjer se je pred 100 leti govorilo slovenski, ne govori se slovenščina niti v rodbini, ampak velja za »Hofsprache«, to je jezik za hlapce in dekle.

Današnja slovensko-nemška mejo na Koroškem nam je Beg sam označil in opisal. Prehodil je obmejne trge in vasi in povsod konstatoval na podlagi nabranega gradiva in svojega natančnega raziskovanja, da prodirajo Nemci v naše kraje, kako daleč so se prodrli in kje so danes mejniki med Slovenci in Nemci. Slo-

ron Aehrenthal postopal vedno strogo korektno.

Sestanek angleškega kralja in ruskega carja.

Dunaj, 29. aprila. Angleški kralj je prišel s kraljico v Stockholm, od koder se pelje že prihodnji teden na Rusko, a sestanek ne bo ne v Petrogradu in ne v Carskem selu, temuč nekje ob ruskem morskem nabrežju, vendar se glede kralja varuje stroga tajnost.

Shod kranjskih mesarjev.

Zadruga mesarjev in sušilcev v Ljubljani je sklicala na včeraj popoldne v veliko dvorano »Mestnega doma« shod kranjskih mesarjev zaradi prodaje sirovin, to je kož in loja. Udeležba je bila jako velika, kajti udeležilo se je shoda nad 200 mesarjev iz vseh krajev dežele.

Shod je otvoril načelnik zadruge gospod Kozak, ki je prisrčno pozdravil navzoče, zlasti gospoda župana in državnega poslanca Hribarja, (viharno ploskanje in krepki živio-klici), zastopnika obrtne in trgovinske zbornice, g. tajnika dr. Windischerja, predsednika deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug g. Franchettija, obrtnega inštruktorja gosp. dr. Blodiga in magistratnega svetnika gosp. Šeska kot zastopnika oblasti. Naznanil je nato, kaj je namen shodu in izražal veselje nad tako veliko udeležbo, ki pomeni, da se mesarji zavedajo svojega neznanega položaja in da jih je le skrajna sila privedla do tega, da se strnejo v skupne vrste in kaj store v svojo korist.

Za predsednika shoda je bil nato izvoljen g. Žener iz Krškega, za podpredsednika g. Antona Hafner iz Škofje Loke in g. Andrej Podboj iz Ribnice, za zapisničarja pa g. Bučar iz Kostanjevice in gosp. Černe iz Ljubljane.

Predsednik g. Žener je v svojem govoru poudarjal, da se mesarska obrt zatira. Posebno kaže se padle v ceni tako nazaj, da ni mogoče več shajati. Padle so za tretjino. Lani so bile še po 1 K 20 vin. kg, letos so pa že po 80 vinarjev. Istotako pada loj v ceni, dočim je cena živini vedno enaka, po naših krajih pa celo dražja od preje. Temu se mora odpomoči, sicer pride mesarska obrt na rob propada.

Gospod župan Ivan Hribar, viharno pozdravljen, pozdravlja kot župan ljubljanski s cele dežele zbrane mesarje in želi, da bi shod imel trajne uspehe, zlasti da bi se mu posrečilo najti pravo pot in pripomoči do zadovoljive izravnave nasprotujočih si interesov med konsumenti in producenti. Mesarjevo stališče je težavno, ker stoji sredi med producenti in konsumenti, važno je zategadelj, da se snujoči organizaciji posreči, za boljše cene vnovčevati postranske produkte, loj in kože.

G. Kozak se zahvali županu za njegove besede v imenu vseh. Želi, da bi podpiral mesarje v njih opravičenih težnjah.

G. župan Hribar odgovori, da je njegovo stališče težavno v tem oziru. Kakor je občinski svet vedno po možnosti upošteval opravičene želje mesarjev, tako jih bo tudi v prihodnje. Da se pa mora pri tem gledati tudi na korist konsumenta, je seveda umljivo.

vensko-nemško mejo na Koroškem pa tvorijo po Begu naslednje točke: Spodnji Dravograd, Ojstrica, Sent Lovrenc, Labod, Gorenčje, Ruda, Grebinj, Krčanje, Pustica, Golovica, Kneža, Djekše, Visoka Bistrica, St. Janž na Mostiču, Vovbre, Važenberg, St. Jur, Šmarjeta, St. Liš, Otmarge, Timenica, Gospa Sveta, Krnski grad, Celovec z okolico, Čajnec, Blatograd, St. Martin na Dholico, Kostanje, Strmec, Domačale, Vernberg, Marija na Zili, Brnea, Podkloster, Zilska dolina, Smohor, Kanalska dolina.

Ne bodem opisoval vse slovensko-nemške meje, ampak hočem omeniti le nekatere točke ob meji, da se vidi, kako napreduje nemški življenjski sploh. Kdor si hoče predočiti celo sliko, mora proučiti Begovo knjižico. Že iz tega pa, kar bodem omenil, se bode videlo, da so Begova raziskovanja zelo zanimiva in poučna.

Oglejmo si Spodnji Dravograd. Do leta 1874. je bila župnija popolnoma slovenska, potem do leta 1895. nemško-slovenska, od l. 1895. pa slovensko-nemška. Leta 1861. je bilo v trgu Spodnji Dravograd le 30 trdih Nemcev, vsi drugi pa so bili sami Slovenci, a leta 1900. so bili med 788 prebivalci 703 Nemci in le 61 Slovencev. Okolica je slovenska. Vidimo torej, da Slovenci nazadujejo, Nemci pa nasprotno silno napredujejo. Utrjevanje Nemcev v Spodnjem Dravogradu je vplivalo na šolo. Še pred 20 leti je bila šola v trgu utrakvistična, danes je pa popolnoma nemška.

(Konec prihodnjic.)

Nato je g. Kozak obširno poročal o pomenu zborovanja. Ker so cene kožam in loju silno padle, je potrebno, da se mesarji zedinijo in organizirajo. Govori se in se pride pri govorjenju o vedno rastoči draginji do zaključka, da so le mesarji krivi te draginje. A to ni res. Cena živini je padla le za kratek čas, zdaj pa zopet leze navzgor. Tudi delavne moči so zdaj za polovico dražje, nego so bile preje. Davki se večajo, cene mesu so se pa znižale. Mesar mora z obupom gledati v svojo prihodnost, če pojde tako naprej. Da si naš mesar vsaj nekoliko opomore, name-rava zadruga mesarjev v Ljubljani ustanoviti lastno družbo, da bo ta jemala s cele dežele od vseh, to je od onih, ki bodo k nji pristopili, sirovine, kože in loj. Za prvi predmet je že zagotovljen odjemalec. Zato je nujno potrebno, da vsi mesarji skupaj delujejo. S tem odjemalci mesa ne bodo prav nič prizadeti, da bi trpeli kako škodo, nasprotno, še v korist jim bo.

G. Julij Klemenec je govoril o istih stvareh kot predgovornik, le da je še obširneje poudarjal potrebo organizacije. Ustanovila naj bi se deželna zadruga mesarjev ter krajevne zadruge. Deželni mesarski odsek naj bi se poklical v življenje. Ta odsek bi med drugim izposloval strokovna predavanja od dežele, razstava itd., izposloval mesarskemu narasčaju vstop v trgovske šole ter storil vse potrebno glede preskrbe živine za par mesecev naprej. Govornik je končno nasvetoval, naj zadruga nastopi krepko proti prerezitvi vmesni trgovini barantačev, zlasti nesolidnih, ki plačajo le 5 gld. letnega davka, dočim se pravi mesarji že ne spoznajo v samih davčinah.

G. Franchetti je pozdravil zborovalce v imenu deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug in priporočil, da bi se vsi mesarji po deželi združili v zvezo, ki bi strokovno delovala. Zadruga, ki jo mislijo mesarji ustanoviti, je gospodarsko podjetje. Govornik pojasni, v čem obstoje gospodarske zadruge in kaj je potrebno od njenih članov. Pozdravlja idejo o taki gospodarski zadrugi in priporoča krepko organizacijo vseh.

G. Bučar želi, naj se sestavi konkreten predlog, da se izvoli pripravljalni odbor, ki bo sestavljal pravila za deželno zvezo kranjskih mesarjev in ki bo vse potrebno storil za ustanovitev deželne sirovinске zadruge kranjskih mesarjev. Prosi za družnega inštruktorja dr. Blodiga, naj gre tej gospodarski organizaciji na roke in ji preskrbi vzorna pravila, kar ta obljubi.

Na predlog istega gospoda se je potem pooblastilo načelniku ljubljanske zadruge, da stori vse potrebno glede ustanovitve zveze in zadruge. Ljubljanska zadruga je že v zvezi z neko firmo, ki bo odjemala kože in loj, zato naj tej zadrugi vsak mesar na Kranjskem naznani v teku 14 dni, če hoče tej firmi prodajati kože in loj.

G. dr. Blodig je nato poudarjal potrebo mesarskih strokovnih združenj na Kranjskem, kjer je zdaj šele ena.

G. Matevž Hafner je želel, naj bi bila v Ljubljani glavna zadruga, po deželi pa naj bi bile podružnice. Nastavljen naj bi bil uradnik, na katerega bi se vsak lahko obračal po informacije.

G. Kováč iz Starega trga reagira na pisanje »Domoljuba« z dne 26. marca t. l., kjer se trdi, da zasluži mesar 140 K od vola. Da 2000 K tistemu, ki dokaže en sam slučaj v letu.

Ko se je poudarjalo, da so na Kranjskem neopravičeno kože cenejše in ko se je še izrekla zahvala g. Ženerju za spretno vodstvo zborovanja ter g. dr. Blodigu za njegovo naklonjenost, g. Kozaku pa za njegovo delavnost v ljubljanski zadrugi, je bilo zborovanje končano.

Poslano.*

Iz gorenjskih visokošolskih krogov. (»Omladini« v odgovor).

V aprilovi številki narodno-radikalnega glasila »Omladina« se neki članek obširno bavi z ustanovitvijo novega akademičnega ferialnega društva za Gorenjsko. In ker dotični članek stavi razmerje novo se snujočega društva k »Prosveti«, ki je vseslovenskega značaja in se zani-ma za njo vsa slovenska javnost, v čisto napačno luč, se nam zdijo potrebna, da odgovorjamo »Omladini« na tem mestu.

Članek »Omladine« slika gorenjske akademike skoro kot ljudi, ki smo hoteli inscenirati nekaj atentat na ona načela, ki vodijo »Prosveto« pri njenem splošno priznanem delu. Resnica pa je sledeča:

Ker smo gorenjski akademiki pogrešali svojega počitniškega središča, ki bi bilo v našem lastnem in-

teresu in iz katerega bi širili po svojih močeh izobrazbo med ljudstvo, smo razmišljali, kako naj si ustanovimo organizacijo, ki bi kar najbolj odgovarjala potrebam časa ter bi združevala v sebi kar največ moči. Vsi smo bili prvotno edini v tem, naj ta organizacija združuje v sebi vse napredno misleče akademike, in sicer zato, ker med narodno-radikalno in svobodnomiselno akademično mladino ne vidimo onega nepremostljivega prepada, ki bi nam onemogočal uspešno skupno delo na prosvetnem polju. Čas je pokazal, da ta prepad v mnogokrat slikani velikosti ne eksistira: so svobodnomiselni dijaki, ki so z onimi idejami, katere ima na svojem praporu zapisane narodno-radikalna organizacija, prepojeni bolj nego narodni radikali sami; le tega imena si ne navzamejo; so pa zopet narodni radikali, ki sami ne vedo, zakaj se tako imenujejo. Največkrat se iz osebnih nasprotstev rodi nekaj, kar onemogoča zunanje zblizanje. Nekdaj krilatata beseda o pijančevanju svobodnomiselnega dijaštva, ki je še pred nedolгим delala pri agitaciji resnične čudeže, je med akademiki izgubila svoj vpliv, ker se je legitimirala v pre mnogih slučajih le kot smešno natočevanje. — Obe napredni struji pa vidita pritisk tujcev na severu in na jugu in obe imata skupnega sovražnika v vsakem nazadnjaštvu in mračnjastvu.

Iz tega je sledilo, da smo kmalu po Božiču tudi formalno sklenili, ustanoviti siskupno ferialno prosvetno društvo, katerega namen smo pred nekaj tedni javili v slovenskih časopisih. Sklenili smo ustanoviti čisto novo društvo in ne podružnico »Prosvete«, ker odbor te sprejema zgolj narodno-radikalne akademike.

Tedaj je proti gorenjskim radikalcem nastopila vladajoča večina akademičnega društva »Slovenija« z zahtevo, naj to svojo misel opustimo, češ, da s tem škodujemo ugledu »Prosvete«; reklo se nam je tudi, da »Prosveta« popolnoma odgovarja našim potrebam; za zgled se nam je nudila nje podravska podružnica, v kateri sta baje zastopani obe struji. »Dobro«, smo rekli, »če je pri »Prosveti« res prostora za vse napredno misleče, ne maramo nepotrebnih preprirov in gremo v »Prosveto«.« In liberalni akademiki so rekli isto. Pisali smo »Prosveti« in jo prosili pojasnila. Odgovorila je, dasi ne direktno, vendar med vrstami, da ni tako, ampak da je vstop v njo mogoč samo radikalcem. Predno pa smo dobili ta odgovor, je vladajoča večina v »Sloveniji« sklenila resolucijo, ki naj onemogoči članom »Slovenije« snovanje vsakega novega društva. Tako smo bili gorenjski akademiki po »Prosvetinem« odgovoru stavljeni pred alternativo: ali zapustiti »Slovenijo«, iz katere bi se nas sicer lahko pometlo, in ostati pri svojem sklepu, ali opustiti misel na društvo, katero smo sklenili osnovati v prepričanju, da je potrebno. Storili smo prvo in obenem pisali »Prosveti«, da si želimo ž njo najozžjih stikov in najprijaznejših odnosov. Odgovor na to pismo je bil ta, da je »Prosveta« sklenila osnovati podružnico za Gorenjsko brez gorenjskih akademikov.

To so suha fakta, katerih članek »Omladine« ne pozna, oziroma noče poznati. Ne bomo analizirali in dementirali vsakega njegovega stavka posebej, ker bi vzelo to preveč časa in prostora, kličemo pa mu v spomin besede: »Aufrichtigkeit ist die Quelle aller Genialität und die Menschen wären geistreicher, wenn sie sittlicher wären.« (Börne). In če bo »Omladina« — kakor v tem slučaju — z zavijanjem resnice in s prikrievanjem tega, kaj se je zgodilo in kaj se ni zgodilo, le s splošnimi teoretičnimi frazami o organizaciji, brez vsakega ozira na dane razmere in prizadete faktorje, snubila srednješole, naj bo prepričana, da si odgojji naraščaj, ki se bo enkrat sam dvignil proti nji, morebiti z večjim fanatizmom, kakor je oni, ki ga goji »Omladina« proti svobodnomiselnemu dijaštvu.

Na podlagi navedenih suhih dejstev naj slovenska javnost presoja korak gorenjskih akademikov. Ali bi bilo pošteno, da smo sprejeli načelo, ki hoče delo med narodom monopolizirati za firmo narodno-radikalno, — načelo, ki izključuje iz gotovega društva skoro vse sinove onih očetov, ki temu društvu omogočajo njegovo eksistenco? Ali bi bilo pošteno, da po receptu nekaterih, ki so šli pred nami, tekmo svojih študij iz cele duše zabavljamo na vse ono, kar le diši po imenu liberalen, in potem lepega dne sedemo k liberalnemu koritu? Ali ni pošteno in edino pravo, da zberemo k složenemu delu vse one, katerim sta cilj svoboda in vsestranski napredek v razvoju naroda?

Vedeli smo sicer že v pričetku, da nas čakajo razočaranja; toda nikakor nismo pričakovali, da najprej udari po nas narodno-radikalna or-

ganizacija samo zato, ker hočemo delati skupno z vsemi, ki imajo isti končni cilj kakor mi. Baš od svojih prejšnjih tovarišev, narodnih radikalcev, smo že zaradi imena pričakovali več duha Cavourjevega, ki je rekel: »Naj pogine moja slava, naj pogine moje ime, samo da postane Italija en narod!« Toda pokazala se je resničnost Heinejevih besed: »Die Menschen halten um so eifriger auf einen Titel, je zweideutiger der Titel ist, der sie dazu berechtigt.«

Zalostno se nam vidi, da smo si po nepotrebnem v laseh tako, da že skoro ne bo videti skupnega sovražnika. Kaj naj pomeni to za bodočnost. Ali bomo v bodočnosti prosti predsojnikov, če se jih zdaj umetno pospešuje? Ali bomo v bodočnosti bolj kakor danes videli svojega skupnega sovražnika? In če ne, kdo se bo veselil naših medsebojnih bojev in naših kriz? In kdo se tega veseli že danes?

Odgovarjati smo danes »Omladini«, ker je bilo tega treba k razjasnitvi pojmov. Izjavljamo pa, da se ne bomo mnogokrat vračali k nji, ker tudi svojega društva ne snujemo proti nji. Naj se ravna po tem tudi ona in išče boja tam, kjer je potreben!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 30. aprila.

— Nemško - klerikalna zveza. Klerikaleci še vedno taje, da niso v nobeni zvezi z Nemci, dasi je to očitno po dogodkih v zadnjih mesecih že vsi slovenski javnosti. Kooperacija Nemcev in klerikalcev na vsi črti pri zadnjih deželnozborskih volitvah, imenovanje Nemca Nebenführerja za proviziornega upravitelja deželne bolnice, to so dejstva, ki izpričujejo jasno dovolj, da ne vlada med klerikalci in Nemci zgolj nedolžna platonska ljubezen, nego da jih družijo še povsem kardinalni konkubinati. Ta konkubinati bi klerikalci radi prikrili in utajili, a jim ni mogoče, ker ga razkrivajo — plodovi nemoralne zakonske zveze. V zadnji svoji seji je deželni odbor volil svoje zastopnike v razne korporacije. Te volitve so nad vse značilne, ker so evidentno pokazale **faktični obstoj klerikalno-nemške zveze**. Le poglejmo! Izvoljeni so bili: v komisijo za odkup bere grof Barbo in dr. Lampe; v deželno vinorejsko komisijo grof Barbo; v kuratorij kemičnega preskuševališča Šuklje in dr. Lampe; v komisijo za podpora kmetijskega združenstva grof Barbo in dr. Lampe; v komisijo za osuševanje barja Šuklje in dr. Lampe; v komisijo za pogozdovanje Krasa Žitnik in Drobnic; v odbor za kmetijstvo, rudarstvo in gozdarstvo Povše in grof Barbo; v upravni svet dolenskih železnic Šuklje in grof Barbo in v upravni svet tržišče in vrhniške železnice dr. Šusteršič. — To rej na vsi črti v vseh komisijah samo klerikalci in Nemci, nikjer zastopnika slovenske napredne manjšine! Kdo si upa še sedaj zatrjevati, da ni nobenega pakta med klerikalci in Nemci, ko kriče o tem suha fakta sama?! Ali ne, častivredni »Slovenec«!

— Afera Stritar - Mahr. Svoječasno smo poročali, da je bil pri sirovem napadu Mahrovih in Stangerjevih fantov na Stritarja udeležen tudi neki artiljerijski častnik. Kakor smo se poučili, je bil v družbi res neki poročnik — a ne topničarski — ki pa je prišel v omenjeno družbo le slučajno v kavarni, a jo je zapustil, še preden je prišlo do pretepa. Od verodostojne strani se nam zatrjuje, da je dotični častnik miren, vedno trezen ter se za narodnostne in politične razlike sploh ne briga.

»Slovenec« in »Domoljub« napadati g. župnika Berčeta že več, kot štiri leta. Ker se s hudobneži on ne ukvarja, jima, umeje se, ne odgovarja; pa pomnijo naj parasiti, da včasih odpustanja je prositi, če le preveč so bili srboriti.

— »Slovenec« se je poliberalil. Škofovemu glasilu ni všeč, da so Ljubljančani praznovali praznik sv. Jurja v kapeli na Gradu. Udeležence naravnost zasmehuje, v zasmeh nekatere imenom imenuje, no, iz misijonov se norčuje! Škofov list je stopil v nasprotje s škofi: od 13. do 18. aprila 1892 je bil na Gradu misijon, kar je menda dovolil, ali proizročil sam škof Jakobus. — Da pa »Slovenec« dela zvezo s sv. Jurjem in Urhom, povemo mu naravnost, da je to persiflaža verstva, mi ostane-mo častilci starega zavetnika sv. Jurja, »urhovanje« pa prepuščamo klerikalcem. Pripominjamo še, da smo videli le enega moža pijanega, in ta je bil — klerikalec. Končno: ali se je izvršila še kdaj kaka nova maša, ali kako klerikalno ženitovanje tako dostojno, kakor grajsko Jurjevanje ob udeležbi več kot 15.000 ljudi?! Pametni bodite, p. n. gg. klerikaleci!

— Tržaška volilna reforma. — Sporazumljenje med večino in manj-

šino. Kakor smo že včeraj poročali, je imela včeraj deželnozborska komisija za tržaško volilno reformo svojo plenarno sejo, v kateri je prišlo med italijansko večino in slovensko manjšino do sporazumljenja. Okolica — iz katere se izločijo katalne občine Škorklja, Kjadin in Kjarbola — dobi 12 mandatov, mestni volilni okraj z gori omenjenimi tremi občinami 68. Vlada je nasvetovala, kakor znano 83 mandatov, stranki sta se pa sporazumeli za 80. Slovenci bi imeli dobiti po vladnem načrtu 15 poslancev, zdaj jih pa dobe 12. Volilec v okolici bodo razdeljeni v dva razreda in v tri volilne okraje. Okolica bo v delegaciji zastopana po dveh zastopnikih. Volilec, ki stanujejo v okolici, a imajo podjetja, od katerih plačujejo davek v mestu, bodo volili v mestu, dočim bi po vladnem načrtu odločevalo bivališče. Dosedaj sklenjene spremembe volilnega načrta je vlada odobrila skoraj do cela; in suspenso so ostala le določila o reklamacijskem postopanju, o katerih se pododsek še nadalje pogaja z vlado. Sedaj je torej rekoč gotovo, da bo načrt v sporazumljenju med strankami in vlado vsprejet. Rešiti je med drugim še določila o razdelitvi mesta po okrajih in o volilni pravici, oziroma o razvrščanju volilcev po razredih.

— Vojaške vesti. V področju 3. voja so med drugimi avanzirali: za majorje Aleks. Cazafura pri 47. polku, baron Jordis od 27. pri 93. Al. Velkavrh od 27. pri 30. polku. Stotniki so postali K. Nučič in Jos. Novak pri 4. bos. herc. polku, Pavel Vilfan od 17. pri 79. in Rud. Praxmarer pri 27. polku. Nadporočniki so postali Ant. pl. Lukanec pri 17. polku, Leonh. Del Cott pri 2. bos. herc. polku in Iv. Perič pri 97. polku. Poročniki so postali Jos. Stepec pri 97., Ad. Kilar pri 17. in Henrik Šefčič pri 87. polku.

— Mi smo mi! Iz dolnjega Stajerja se nam piše: Naši klerikaleci strašno renimirajo s svojimi telovadci, ki jih vzgajajo v svojih »izobraževalnih društvih«. Pravijo: Krasno uspevajo naše vrste, one so naš ponos, a nasprotnikom našim pa — strah! — Saperlot! To ni kar tako. Takih telovadcev bode pa že naše Sokole strah. Pojte no, pojte! Vrste, ki jih vzgajate vi, vendar ne vedo, kaj so; saj njih vadiitelji sami ne znajo, kaj naj store. Za par dni so poslali par »mladeničev« v vezbanje k »Čukom« v Ljubljano, zdaj naj pa ti — sami prave neznalce — izvezbajo čvrsto telovadno četo! Ne bodite smešni! Malo poropotati, neotesano kričati, neokretno korakati pa prav nerodno kretati se okrog telovadnega orodja: to še ni telovadba. Le dalje tako! — Skorenj na kveder danes ne velja več. Treba je že malo mode. Če pa mislite, da bode te s svojo »telovadbo« pod vodstvom svojih mladeniških »vadiiteljev« delali konkurenco našim »Sokolom«: svobodno vam!

— Častno občanstvo je podelila občina Gorenjski vrh državnemu in deželnemu poslancu dr. Ploju, in sicer za različne zasluge, ki si jih je pridobil za občino.

— Pogreb Slovenca v Maroku. Poročali smo že, da je pred tedni v Tangerju v Maroku utonil podčastnik vojne mornarice Slovenec Egidij Burgar. Mrtvega trupla ponesrečenca niso mogli takoj najti, da si so njegovi tovariši storili, kar je bilo mogoče. Šele 9. t. m. so mornarji neke francoske križarke po naključju potegnili iz morja ponesrečenca. Pokopali so ga na krščanskem pokopališču v Tangerju. Pogreb je bil veličasten. Udeležil se ga je avstro - ogrski poslanik grof Koziebrodski, člani avstrijskega poslanstva, zastopstvo nemškega poslanstva, člani avstro - ogrske in nemške kolonije v Tangerju ter dva častnika in dva podčastnika francoske križarke. Po končani cerkveni ceremoniji je imel avstrijski poslanik grof Koziebrodski v nemškem in francoskem jeziku nagrobni govor, v katerem je rekel med drugim: »Dobremu mornarju, izvrstnemu vojaku, priljubljenemu pri predstojnikih, kakor tudi pri njegovih podrejenih, zvestemu sinu, ki je vsak mesec pošiljal stari svoji materi del svoje borne plače, je zla usoda uničila življenje v tem pristanišču. Trudu in skrbi njegovih tovarišev s francoske mornarice se imamo zahvaljevati, da ga moremo danes tu položiti k večnemu počitku. Bodi mu lahka tuja zemlja!«

»Stajere« nabira za »Schulverein« jubilejne znamke. Morda jih začne tudi ljubljanski »Slovenec« v ta namen zbirati, saj je smrten sovražnik Ciril - Metodove družbe!

Voznih listkov za posebni vlak v Zagreb odbor »Glasbene Matice« še ni prejel. Oni udeležniki, ki bi vozni listkov ne dobili do jutri popoldne v trafiki gospe Češarkove, jih dobe na dan odhoda posebnega vlaka v vestibulu južnega kolodvora. Vsa tozadevna pojasnila daje g. F. Kni-

blagajnik pevskega zbora »Glasbene Matice«.

Slovenci v Zagrebu. Za one udeležence, ki ne bi dobili prenočišča v hotelih, je preskrbelo hrvatsko pevsko društvo »Kolo« nekaj privatnih stanovanj. Naslovi se dobe v soboto od 2.—4. popoldne v pisarni »Kola« (Vseučilišni trg). Nekaj privatnih stanovanj se je pa že v Ljubljano namnilo in se zvedo v trafiki gospe Češarkove. Oni, ki nanje reflektirajo, naj to v seznamu pripomnijo.

Ljudska veselica na čast Slovencev v Zagrebu. V »Hrvatski Slobodi« čitamo: »Ob priliki bivanja pri nam bratov Slovencev, članov »Glasbene Matice« iz Ljubljane v Zagrebu priredijo jim pevci »Slobode« na čast v nedeljo 3. maja na vrtu zagrebske delniške pivovarne veliko ljudsko svečanost s sodelovanjem domobranske godbe. Program svečanosti je zanimiv in raznovrsten. Začetek zabave ob 4. popoldne. Vstopnina 40 vin. za osebo.

»Glasbena Matica« v Zagrebu. Za izletnike, ki se peljejo v soboto s posebnim vlakom v Zagreb, je izdala »Glasbena Matica« knjižico »Izlet pevskega zbora »Glasbene Matice« v Zagreb v dnevih 2. in 3. maja 1908« z načrtom mesta Zagreba. Zelo je priporočljivo, da si kupi to knjižico vsak izletnik, in jo prečita v Ljubljani ali vsaj med vožnjo, ker obsega važne določbe o nastanitvi, sprejemu, razvrstitvi po hotelih, dalje način obedovanja 2. maja, ogledovanja mesta itd. Pri tako velikem številu udeležencev je neobhodno potrebno, da se vsak drži v dnevnem redu navedenih ur, da se izvrši vse točno in vidi vsak čim največ znamenitosti. Knjižica, v kateri se nahaja tudi obširen popis mesta Zagreba, se prodaja v trafiki gospe Češarkove po 30 v. Dobila se boede tudi pred odhodom vlaka in med vožnjo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je bilo v korist tudi Jurjevo na ljubljanskem Gradu. Družba g. Pusta se je spomnila z darom kapele, pa tudi Ciril-Metodove družbe s 4 K 20 v. Pogačnik nabiralnik je oddal 20 K, skrinjica v Zabukovčevi gostilni (ključarja te pušice gg. Štaut in Lukežič) 7 K 26 v., prijazni gosp. Janez 1 K, g. Avg. Debevec 2 K. — Šotorček ženske podružnice St. Peterške še ni napravil računov, pa bode tudi nekaj za družbo, kar se kmalu objavi.

Družbi sv. Cirila in Metoda »pospešuje« njen bivši tajnik o. kr. fin. asistent. Makso Bradaška s tem, da je naročil »za obmedene Slovence« posebnih užigalic, s katerimi dela konkurenco užigalicam Ciril-Metodove družbe. Prsti me srbe da se jedva premagujem, da ne bi zabrusil Bradaški v obraz, kar zasluži. Vidi pa se, da mož ne bo miroval preje, da se mu nakloni zaslužena, pa morda usodepolna nagrada. »Zamejčeve« užigalice ne bodo v korist objemnim Slovincem, torej proč z njimi!

Dar »Radogoj«. Dobrotnikom našega visokošolskega dijaštva se je pridružil tudi slavna posojilnica v Logatcu s tem, da je nakazala dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj« v Ljubljani veliku došnjo podporo 100 K. Za ta rodoljubni čin izreka odbor slavni posojilnici v Logatcu tem potom javno zahvalo. Naj bi ne bilo slovenskega denarnega zavoda, ki bi ne podpiral našega dijaštva! — Kot član je pristopil »Radogoj« g. prof. dr. Tominšek.

Podružnica ljubljanska I. avstrijskega društva državnih uslužbencev, ima v nedeljo, dne 3. maja popoldan ob 8. sestanek v restavraciji hotel Grajzer na Dunajski cesti; člani se prosijo, da se v največjem številu udeležijo tega sestanka.

Podravskega odseka »Prosveto«, ki je deloval doslej le bolj mirno ter se omejil skoraj samo na snovanje ljudskih knjižnic stopa v zadnjem času tudi sicer bolj v ospredje, kar je le z veseljem pozdravljamo. V nedeljo, dne 13. majnika priredijo veselico s petjem, godbo itd. v mariborskem »Narodnem domu«; čisti dobiček je namenjen snovanju ljudskih knjižnic. Zato pač naj nihče ne zamudi, nego celo smatra za svojo dolžnost, udeležiti se te veselice ter položiti majhen dar na oltar ljudskoizobraževalnega delovanja.

Umri je v Mariboru uradnik ondotne posojilnice g. Albert Avsenek.

Nadvojvoda Fran Salvator je prednočnim dospel v Trst. Ustavil se je bil najprej v Lipici, kjer si je ogledal o. kr. konjarne. Ob 6½ uri se je pripeljal s kočijo v Trst. Včeraj si je ogledal Lloydov arzenal, svobodno ludo in druge vedje javne naprave.

III. jugoslovanska umetniška razstava v Zagrebu. Danes popoldne ob treh se odpre v Zagrebu III. jugoslovanska umetniška razstava. Razstava je nameščena v umetniškem paviljonu. Pod kupolo so razstavljeni

plastični umotvori jugoslovanskih umetnikov in sicer Srbov Ubaočiča, Gjoke Jovanovića, in Roksandića, Bolgara Andreja Mihajlova in Hrvatov Valdeca in Frangeša. Izmed slovenskih kiparjev se razstave ni udeležil nihče, kar je treba obžalovati. V bližini kupole je razstavljen cesarjev relief, ki ga je ustvaril kipar Frangeš iz bronce. Tu se nahajajo akvareli, študije, manjša slikarska dela in končno predmeti grafične umetnosti. Na desni in levi je paviljon razdeljen v dva enaka prostora. Na levi od kupole so nameščena dela bolgarskih slikarjev. Razstavili so Mihajlov, Vješini, Petrov, Georgijev, Seide, Dejčev, Iljiev in Rosenthal. Poleg teh so slike hrvatskih umetnikov Jukoša, Ivekovića, Kovačevića, Auerja, Jelke Strunpi, Vere pl. Bojničič, Krizmana, Zore Preradović, Pavačiča, Senoe, Tišova, Melhusa, Marinkovića, Maše Janković in Katanarića. Na desni strani so srbski slikarji: Rista in Berta Vukonovič, Uroš Predić, Momčilović, Marko Murat, Milovanović, Glišić, Dobrilović, in Črnogorec Pocek. Izmed Slovencev so razstavili: Vesel, Šantel, Globočnik, Vavpotič in Gerbič.

Vpeljava polletnega veznega reda 1908 na drž. železnici. Polletni vozni red o. kr. avstr. državnih železnice — veljaven od 1. maja 1908 — zadobi na vseh progah o. kr. državno železniškega ravnanstva v Trstu veljavo ob 12 uri ponoči od 30 aprila na 1. maj t. l. ter prinaša napram sedaj veljavnemu sledeče spremembe: Proga Jesenice-Trst o. kr. drž. žel. Vozna doba brzovlakov se je vsled njihove pospešitve znatno skrajšala in dospe vlak št. 1 35 minut prej kot sedaj (ob 11. uri 20 min. dop.), vlak št. 7 že ob 8 uri zvečer v Trst o. kr. d. ž. Vlak št. 2 odhaja 35 minut (ob 5. uri pop.), vlak št. 8 20 minut (ob 7. uri 45 min. dop.) kasneje iz Trsta o. kr. d. ž. Vlak št. 17 se je zapoznilo in dospe ob 5. uri 45 min. jutraj v Trst o. kr. d. ž. Vlak št. 18 bo odhajal iz Trsta o. kr. d. ž. že ob 3. uri 50 min. pop., bo imel v Gorici d. ž. 84 minut odmora in bo na progi Gorica Jesenice 10 minut preje vozil. Vlak št. 20 odhaja iz Trsta o. kr. d. ž. 30 minut kasneje (ob 11. uri ponoči) in je tako povspešen, da bo z Jesenice kakor prej odhajal. Vlak št. 43 bo 15 minut prej vozil, tako da bo svojemu namenu kot šolarski vlak bolj odgovarjal. Proga Hrpelje-Kozina-Trst o. kr. d. ž. Vlak št. 212 se je moralo radi kasnejšega prihoda vlaka št. 17 v Trst o. kr. d. ž. v svrhu ohranitve zveze 25 minut kasneje uvrstiti (odhod iz Trsta o. kr. d. ž. ob 5. uri 55 min. jutraj). Vlak št. 217 bo radi zveze na vlak št. 316 v Hrpelje-Kozina 21 minut prej vozil (prihod v Trst o. kr. d. ž. ob 7. uri zvečer), v tem ko se je vlak št. 220 radi naprave nove zveze med postajami alpskih železnice in Puljem v zvezi na brzovlak št. 7 30 minut zapoznilo. Proga Divača-Pulj. Brzovlak št. 301 je moral biti radi naprave nove zveze na vlak št. 7 proge Jesenice-Trst 24 minut kasneje uvrščen (prihod v Pulj ob 11. uri 39 min. ponoči). Pri brzovlaku št. 302 opusti se za sedaj sprejem potnikov v Podgorju. Vlak št. 313 se je radi zveze na vlak št. 17 proge Jesenice-Trst 17 minut zapoznilo (prihod v Pulj ob 10 uri 5 min. dop.). Vlaka št. 316 in 317 se je povspešilo in vlak št. 318, ki posreduje novo jutranjo zvezo med Puljem in Rovinjem, bo na novo vozil (odhod iz Pulja ob 8. uri 10 min. jutraj, prihod v Rovinj ob 10. uri 15 min. dop.). Proga Trbiž-Ljubljana. Vlak št. 1715 bo 42 minut preje vozil, vsled česar se bo v Jesenicah zveza na vlak št. 15 bohinjske proge dosegla. Vlak št. 1722 je v dosego ugodnejše zveze v Jesenicah na vlak št. 1 proge Jesenice-Trst o. kr. d. ž. 52 minut zapoznjen (odhod iz Ljubljane j. ž. ob 5. uri 50 min. jutraj) in bo na progi Ljubljana j. ž. Jesenice v juniju ob nedeljah in praznikih, od 1. julija vsak dan, na progi Jesenice-Trbiž le ob nedeljah in praznikih vozil. Vlak št. 1724 se je v dosego nove zveze na iz Reke prihajajoči južno-železniški vlak št. 78 na vlaka št. 1724/8 21 minut kasneje uvrstil (odhod iz Ljubljane j. ž. ob 9. uri 26 min. dop.). Proga Tržišč-Cervinjan. Vlak št. 703 bo 54 minut pozneje vozil (odhod iz Trsta ob 6 uri 20 min. zvečer, odhod iz Tržišča ob 7. uri 16 min. zvečer, prihod v Benetke ob 10. uri 35 min. ponoči). Vlak št. 714 se je za 43 minut zapoznilo in bo dosegel zvezo na nov, iz Benetk prihajajoči italijanski vlak, vsled česar je napravljena nova zveza med Benetkami in Trstom (odhod iz Benetk ob 9. uri 35 min., odhod iz Cervinjana ob 12. uri 43 min., prihod v Trst ob 2. uri 16 min. pop.). Na lokalni železnici Gorica-Ajdovščina bo kakor v preteklem polletju ob nedeljah in praznikih vlak št. 868 vozil. Jedilni vozovi bodo počenši s 1. majem vozili pri brzovlakah št. 1, 2, 7 in 8 na črti Jesenice-Trst

proge Trst o. kr. d. ž.-Št. Vid ob Glini.

Belenjske pevsko društvo v Rudolfovem priredi dne 2. maja ob 8 zvečer v prostorih »Narodne italnice« v Rudolfovem »Gregorčev večer« s sledečim sporedom: I. O pesniku Simon Gregorčiču. Govor: g. prof. Davorin Majcen. II. Koncert pod vodstvom g. pevo. vodja Ig. Hladnika. 1. a) Nedved: »Nazaj v planinski raj«, b) H. Volarič: »Ne zveni mi«, c) dr. Schwab: »Vasovalec«. 2. a) A. Nedved: »Pogled v nedolžno oko, b) Adamič: »Pri zibelci«. 3. P. H. Sattner: »O nevihti. 4. A. Foerster: »Njega ni«. 5. F. S. Vilhar: »Slovo«. 6. Ig. Hladnik: »Domovini«. Čisti donesek je namenjen Gregorčičevemu spomeniku.

Od veselice »Izza kongresa« se nahajajo še vedno razne stvari kakor: šerpe, torbice z denarjem 2 K in ključ, klobuk itd. v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda. Lastniki se naj blagovolijo tam ogledati, da prejmo svoje stvari.

Pozabil je nekdo pri tukajšnjem o. kr. okrajnem sodišču v razpravni dvorani št. 28 črn dežnik. Lastnik ga dobi pri vratarju justične palače.

Prememba posesti. Ahčinovo hišo v Wolfvoh ulicah je kupil trgovec z železnino g. Fran Golob za 80.000 K.

Utomil je v Lučah kmet Jezernik, ko je padel z brvi v precej naraslo Savinjo.

Vlom. Pri veleposestniku Ivanu Ježovniku v Arji vasi pri Celju je vlomil 35letni ključavničarski pomočnik Franc Selles in odnesel obleke itd. za 680 K. Tatu so dobili na ta način, da je Sellesova nevesta nosila ukradene jopice. Selles je bil obsojen na 6 let ječe.

Grozna nesreča se je včeraj popoldne ob štirih zgodila v tovarni za usnje g. Karla Pollaka v Kranju. Neki 19letni delavec je namreč prišel preblizu transmisijekega jermena, ki ga je zgrabil ter mu odtrgal roko. Pri tem ga je pa zasukalo parkrat okrog, da so začeli posamezni deli trupla kar leteti po tovarni. Ko so ustavili stroj, ni bilo več mladeniča, ampak samo razsajeni kosi mesa so ležali po tleh, glava pa je visela na nekem jermenu pod stropom.

Nesreča. Včeraj popoldne je v Šubičevih ulicah poleg muzejske ograje padel potnik Julij Schilling ter z glavo tako močno zadell ob kamen, da je močno ranjen nezavesten obležal na tleh. Na lice mesta došli zdravnik g. dr. Deme-ter Bleiweis vitez Trsteniški mu je dal prvo pomoč, potem odredil, da so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. — Tudi pomožni uradnik pri deželnem odboru g. Fran Plakar je ssoči na Valvazorjevem trgu padel in si zvil levo nogo, vsled česar so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Črnogorcev in 10 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 88 Hrvatov in 44 Macedoncev. V Heb je šlo 25 Črnogorcev in 70 Hrvatov, na Tirolsko jih je šlo 30, v Breže pa 17. V Budapešto je šlo 60, na Dunaj pa 45 Hrvatov.

Izgubljene in najdene roči. Krojač Alojzij Zavri je izgubil 16 K vreden suknjič. — Trgovski vajenec Ivan Kocjančič je našel zlato iglo. — Branjevka Angela Peterueljeva je našla listek s številko nekega tujakšnjega urarja. — Neka dama je izgubila 3 K vreden molitvenik. — Gdč. Zvonimira Serbečeva je izgubila žensko uro z verižico, katero je našla šolska učenka Marija Geršinova. — Zasebnica Zofija Črnetova je našla denarnico s srednjo vsoto denarja. Vse dobe lastniki nazaj pri magistratu.

»Ljubljanski oke« priredi v restavraciji pri »Novem svetu« (Mraku) na Marije Terezije cesti danes v četrtek, dne 30. t. m. koncert s popolnoma novim sporedom. Začetek ob 8. zvečer. — Vstopnina prosta.

»Društvena godba ljubljanska« koncertuje danes zvečer v »Narodni kavarni«. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

»Društvena godba ljubljanska« koncertuje jutri popoldne v kinematografu »Edison«, Dunajska cesta, nasproti kavarne »Evropa« in sicer pri predstavah ob 4., 6., 7., in 8. zvečer.

Pokopališče v Štepanji vasi so razširili za 400 kvadratnih metrov. Nesreča. Kolodvorski restavrat Jožef Muršec v Slovenji Bistrici je tako nesrečno padel z voza, da najbrž ne bo okrevaj. Peljal se je čez železniški tir in je priletel vanj tresina, na kateri je sedelo več delavcev, izmed katerih je tudi eden zelo pobit.

Uboji. Zakon med 71letnim Martinom Jermanom in njegovo 23 let mlajšo ženo Jero v Prapretnem na

Štajerskem ni bil srečen. Starec je ženo vedno preganjal iz ljubosumnosti in jo spodil iz hiše. Žena se je vrnila parkrat domov, vendar ker ji je mož zagrozil, da jo ubije in ker jo je vselej stregel, je šla od njega. Zdaj je pa Martin Jerman hotel na vsak način ženo k sebi, kar se mu pa ni posrečilo. Ko jo je neki večer spravil v gostilno in ji tam prigovarjal, naj gre z njim ter mu ta ni hotela nikakor ugoditi, sunil jo je v prsi, da je padla in mu ušla. Starec je mislil, da je šla žena s kakim drugim, zato je drugo jutro prišel nad njo v njeno stanovanje in jo zabodel, da se je zgrudila in v par trenutkih umrla. Pred celjskimi porotniki je bil Jerman obsojen na 5 let ječe.

Pogreša se 34letni pek Frane Grčič iz Trsta.

Pasji kontumac je razglašen nad občinami Veliki Gaber, Prapreče, Stehanja vas in Zagorica v litijem političnem okraju.

Konec pijanca. Ko je peljal voznik Leopold Rohl v bolnico v Postojno Strnadovega Toneta iz Knežaka, mu je ta že po poti umrl. Strnadov se je v pijanosti smrtno pobil.

Nova postaja v Vrdu pri Vrhniki je zgotovljena in se prihodnji mesec izroči svojemu namenu.

Zblaznel je v Celovcu 45letni delavec S. Valušnik.

Drobne novice.

— Knez Bülow in minister Giolitti sta imela včeraj sestanek v Benetkah.

— Etna je začela med močnim bobnenjem bruhati. V bližini je bilo čuti te dni potresne sunke. Prebivalci so v hudih skrbih.

— Proti krščanskemu nauku v šolah se je izrekel veliki ženski kongres v Rimu.

— Angleški kralj Edvard obišče cesarja v Išlo 12. ali 13. avgusta na potu v Marijine vari.

— Na Bavarskem živeti Avstriji zbirajo za dragoceno jubilejno darilo cesarju. Vseh Avstrijcev na Bavarskem je nad 10.000, katerih vsak bo prispeval 1—3 marke.

— Atentat na konzula. V Alžiru je italijanski delavec Gugliemetti streljal na italijanskega konzula Modico ter ga nevarno ranil na glavi.

— Zopet katastrofa zaradi Paname. Ameriški vojni minister Taft je odpotoval v Panamo, ker se je ba-ti, da nastane zopet denarni polom pri kopanju prekopa. Dosedaj je kopanje že požrl 450 milijonov, a prekop ni niti devetina izgotovljenega.

— Gospa Toselli je baje dne 28. t. m. zapustila svojega moža ter odpotovala z angleškim pisateljem Hencourjem iz Florence v inozemstvo.

— Odvetnik — kapelnik. Nedavno z Dunaja pobegli odvetnik dr. Fochler je v Ameriki kapelnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 30. aprila. Danes so imeli avstrijski in ogrski ministri skupno sejo, da se posvetujejo o sklicanju delegacij in o zvišanju častniških plač. Ob 1. se je seja prekinila. Ministrski predsednik baron Beck je prišel v poslansko zbornico, ter povedal, da se med vladama do sedaj še ni doseglo sporazumljenja. Ob 3. se seja nadaljuje.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 30. aprila. Današnja seja je bila razmeroma dobro obiskana. Komaj so ministri vstopili v dvorano, so jeli Nemci besno kričati: Fej Fiedler, fej Prašek, proč z Rine, schem! Vihar je trajal nekaj minut. Na to je Vsenemec pl. Stransky predlagal, naj se vse došle vloge dobesedno prečitajo. Dr. Šustersič, Grafenauer, dr. Benkovič in drugoviso vložili nujni predlog radi postopanja nemškega sodnika v Celovcu pri obravnavi dne 21. t. m., pri kateri sodnik slovenskima odvetnikoma dr. Müllerju in dr. Brejcu ni dovolil slovensko razpravljati, marveč je obravnavo preložil v svrhu, da pokliče k razpravi stranki sami. V predlogu se vlada poziva, da stori takoj vse potrebne korake, da se Slovincem na Koroškem zagotovi v državnih temeljnih zakonih jim zajamčena enakopravnost. Na to so se citale došle vloge, na kar so ministri dr. Klein, baron Bienenrth in dr. Derschatta odgovarjali na razne interpelacije.

Delegacije.

Dunaj, 30. aprila. Zasedanje delegacije se skliče šele na jesen in ne kakor se je preje mislilo že meseca maja ali junija.

Baron Beckova demistija?

Dunaj, 30. aprila. Ministrski predsednik baron Beck se je napram nekemu poslancu izrazil, da bo izvajal konsekvence in odstopil, ako se ne bo razmerje med strankami do prihodnje plenarne seje temeljito razbistrilo.

Bivši državni poslanec umrl.

Dunaj, 30. aprila. Bivši vsenemški državni poslanec Karel Türek je umrl.

Dogodki na Hrvaškem.

Zagreb, 30. aprila. Včeraj ob treh so pričeli vseučiliščniki s splošno stavko. Več sto dijakov je že zahtevalo odpustnice. Popoldne so akademiki priredili burne ovacije prof. Šurminu pred njegovim stanovanjem. Iz vseučilišnega vestibula, so odnesli vse table akademskih klubov.

Zagreb, 30. aprila. Rektor vseučilišča dr. Maurovič je podal ostavko.

Zagreb, 30. aprila. V nedeljo bo na strelišču velik ljudski protestni shod proti upokojuju profesorja Šurmina.

Nemčija na delu.

Berolin, 30. aprila. Redarstvena oblast v Hamburgu je izgnala 19 Avstrijcev kot nadležne tujce. Iz Šlezvika je bilo izgnanih 32 delavcev, ki so doma v Galiciji.

Gospodarstvo. Poslano.

C. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Občni zbor te zavarovalne družbe, kateremu so se predložili za pretečeno 69. poslovno leto računski zaključki, se je vršil 25. t. m. Iz poslovnega poročila za leto 1907. povzamemo sledeče bistvene podatke.

V oddelku zavarovanja za življenje je bilo vloženih 11.735 ponudb za 73.077.214 K zavarovane glavni-ce, a polic za glavnico 64.691.854 K, — za 7.782.636 K — več kakor prejšnje leto, izdanih. Stanje 31. decembra 1907 je znašalo okroglih 392 milijonov kron zavarovane glavni-ce in 1.286.038 K zavarovanih letnih rent. Čisti prirastek glavni-ce je znašal 34.104.044 K. Premijskih prejemkov je bilo 17.603.179 K; izplačila za smrtne slučaje, potel za slučaje doživetja in rente zahtevala so skupaj 8.036.236 K. — Pomožni premijski rezervi za znižanje obrestne mere se je nakazalo 300.000 K. — Premijske rezerve življenjskega oddelka so znašale koncem leta 107.658.805 K in, po odbitju deleža pozavarovancev, 99.382.636 K. Na račun družbe pride čistega rezervnega prirastka kron 9.047.483.

V požarnem zavarovanju so znašali premijski prejemki 24.507.249 kron, to je za 1.530.621 K več kot leta 1906. — Premijski prejemki za prevožno zavarovanje so znašali 2.136.688 K, in za zavarovanje proti tatinskemu vlamu 407.376 K. — Za pozavarovanja se je potrebovalo v teh treh oddelkih 11.957.027 K, dočim so zahtevala plačila za škode skupaj 18.139.787 K in, odšteti pozavarovanje, 9.640.606 K. Premijske rezerve znašajo skupaj 16.606.043 kron, odšteti pozavarovanje kron 9.284.607.

Od po dotaciji premijskih in škodnih rezerv ostalega čistega dobička je sklenil občni zbor porabiti na predlog ravnateljstva 100.000 K za zvišanje razpoložne rezerve bilance A na 1.000.000 K in 200.000 K za zvišanje razpoložne rezerve bilance B na 1.500.000 K. — Dividenda se je po 250 K na delnico določila.

Družbine rezerve znašajo 31. decembra 1907., ne glede na rezerve za višee škode skupaj čistih 3.258.595 K, nad 119 milijonov K, in sicer: Premijske rezerve (odšteti pozavarovanje) 108.167.243 K; rezerve za kurzne menjave (po odpisu izdatne leta 1907. nastale knjižbene kurzne izgube) 1.878.952 K; dobične rezerve 9.400.000 K. — Premoženje upokojinske blagajne, hranilnice in preskrbninske blagajne družbenih uslužbencev znaša skupaj 2.285.139 kron.

Glavni zastop za Kranjsko ces. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu pri tvrdki I. Perdan v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg št. 11.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206. Srednji zračni tlak 736.9 mm.

april	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	9. zv.	736.0	8.9	sr. zahod	dež
30.	7. zj.	38.4	6.9	sl. svzh.	megla
	2. pop.	38.7	15.6		pol. obl.

Srednja včerajšnja temperatura 11.7° mm, norm. 11.8° mm. Padavina v 24 urah 8.3° mm.

Se dobi povsod!

Kalodont

neobhodno potrebno zobno Creme

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Profesor
dr. pl. VALENTA
zopet ordinira. 1528

Stara, dobro vpeljana špecerijška
trgovina
z žganjetočem

v Ljubljani se takoj proda pod
najugodnejšimi pogoji. 1529-1
Cenjene ponudbe naj se pošljejo
pod šifro: „Špecerijška trgovina
št. 2“ poste restante Ljubljana.

Ura z verižico
za samo K 2.—

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šle-
zijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno
96-urno precizijsko uro ankerico z lepo veri-
žico za samo K 2.— kakor tudi šlečno ga-
rančijo. — Po povzetju razpošilja
Prusko-slezjska razpošiljalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38
NB. Za nengajajoče denar nazaj. 1535

Sprejme se gospodična kot
otročka vrtnarica

k trem odraslim otrokom. Ozira se le
na reflektantije, večje obeh deželnih
jezikov, nad 20 let stare, prijetne
zunanosti, prikupljivega vedenja in
z dobrimi priporočili. 1531-1
Kdo, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Pohištvo
in drugo se takoj proda v Novih
ulicah št. 5, I. nadstropje. 1532-1

Zanesljivi
potniki

se sprejmejo za sosednje kronovine
pod ugodnimi pogoji. 1533-1
Ponudbe pod „Ugodnosti“ na
uprav. „Slov. Naroda“.

Naprodaj je
večja hiša

na najboljšem prostoru (križišče treh okrajnih
cest) na Spodnjem Štajerskem. V hiši je
dobro prosperujoča trgovina z mešanim
blagom, trafika, gostilna z žganjetočem, kjer
se ustavljajo vozniki, brez konkurence. V
hiši je tudi c. kr. pošta, ki jo lahko dobi
inteligenten kupec; na leto nese 1200 kron
čistega. — Dopisi pod „lepa prilika“ na
upravnishvo „Slov. Naroda“. 1538-1

Dobro idoča
galanterij. trgovina

na jako živahni cesti, se zaradi bolezni
jako ceno odda.
Pisma pod „Zukunfts-Posten“
poste restante glavna pošta v
Ljubljani. 1534-1

Vsa
parketska
dela

prevzema ter da material
JOSIP PUCH
Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!

Radi preselitve se odda za maj
lepo elegantno

stanovanje
s 5 sobami in z vsemi zraven spa-
dajočimi pritliklinami na Miklošičevi
cesti 22/II. leto. 1435-5

Sprejme se takoj
gospodična
ki je večja slovenske in nemške ko-
respondence.

Ponudbe pod „Slovenka“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 1504-2

Išče se za avgustov termin za mirno
stalno stranko brez otrok

stanovanje

štirih sob s kopalno sobo in pritliklinami.
Ponudbe do 5. maja na naslov:
„Uradniško konsumno društvo v
Ljubljani“. 1514-2

Gostilna

pri „Bobenču“ na Glincah št. 20
ob državni cesti in na ogalu nove
ceste v Rožno dolino, se odda s
1. junijem t. l. v najem. Prostorni,
novi restavracijski in stranski pro-
stori, velik star kostanjev vrt.
Naprodaj je tudi več pripravnih

stavnih parcel

Več se izve na Glincah št. 37
pri Ljubljani. 1462-5

Parizar

težak, dobro ohranjen, proda Anton
Anžič, Ljubljana, Poljanska cesta
št. 74. 1511-2

Otvoritev
Marijinega kopališča.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam,
da se, kakor običajno vsako leto 1527-2

dne 1. maja

otvori

Marijino kopališče.

Obilnega obiska vljudo prosi
FRIDERIK KOŠIR.

Mirna stranka (3 osebe) išče s prvim
avgustom

stanovanje

obstoječe iz 3 ali 4 sob z vso pri-
tiklino le v novo zgrajeni hiši.

Ponudbe s ceno na upravnishvo
„Slov. Naroda“ do 8. maja. 1501-2

Zaradi pozne sezije prodaja najnovejšo
damsko, moško, dekliško, deško in otroško
konfekcijo tudi pod lastno ceno 1001-34

O. Bernatovič
„Angleško skladišče oblek“
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Razglas.

V občini Šmihel pri št. Petru na Krasu namerava gospod župnik
Karel Lenassi na tamošnjih obširnih skladih apnenca postaviti

tovarno za portland-cement

in hoče ustanoviti, v dosego potrebnega kapitala, društvo.
Vse predpriprave za novo industrijsko podjetje, kakor analize in pre-
skušnje kamenja, nakup zemljišč in industrijski železnični tir so že zvršeni.
Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje zanimajo in se ga hočejo ude-
ležiti, se lahko o vseh podrobnostih podučijo vsak četrtek in nedeljo dopoldne
od 9.—12. v hotelu Union v Ljubljani, pritliklje, desno. 1432-8

Županstvo občine Šmihel.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — — —
Rez. fondi: 38.242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993-72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsakehozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gosposkih ulicah št. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajšimi se vplačili.

Vsak član ma po preteku petih let
pravico do dividende.

2 vrtnarska pomočnika
in dva učenca

sprejme takoj L. Widor, vrtnar v
Ljubljani. 1489-3

Lepa mobilirana

mesečna soba

s hrano ali brez hrane se takoj odda
na Kongresnem trgu št. 3, II. nad-
stropje. 1409-3

Blagajne,

varne
proti požaru in vlom, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — Bečko skladišče
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Illica 22. 8494-88

Bolnica za živino

Ordinacija od 9.—11. dop.

163 Telefon št. 44. 34

V Sp. Zadobrovi št. 3 pri Ljubljani
je iz proste roke naprodaj lepo

posestvo

v obsegu čez 50 oralov, in sicer iz
njiv, travnikov in gozdov, z go-
vejo živino in dvema konjema
ter večje število prašicev in z vso
gospodarsko pritliklino kakor vo-
zovi itd. in to vse v prav dobrem
stanju. Polje je vse obsejano in ob-
delano. Krme se pridela, da se je
vsako leto lahko proda za čez 200
gld. v košnji. Glede zdrave pitne
vode sta na razpolago 2 vodnjaka;
eden celo v hlevu. 1523-2

Na Bledu v vasi Zagorice je na-
prodaj

hiša

z drvarnico, šupo,
hlevom, vodnjakom,
vse skupaj kakih 200
kvadratnih sežnjev
sveta. Lega izredno pripravna za
novo vilo, ki bi imela krasen razgled.

Natančna pojasnila pri župan-
stvu na Bledu. 1505-2

IV 1128-
Moderna svileni krila
iz šumeče svile, dalje krila iz listra, klota in batista. Predpasniki
dame, deklice in otroke — vedno v največji zalogi pri
P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7

Pozor p. n. gg. gostilničarji in zasebniki!

Vinska trgovina
ALOJZIJA ZAJCA

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslav. vinskih goric
kakor: dolenski cvitček iz Gadove peči in iz Drenove, bizeljec, sromeljčan,
in druga štajerska, hrvaška, istrska in goriška vina. 1537-1

Cene zmerne! Postrežba solidna in točna! Vzorec na razpolago!

Prodaja.

V ponedeljek, dne 4. maja t. l.

se vrši v 151

v Bercah pri Grosupljem (preje „na pošti

prostovoljna javna dražba

6 pitanih volov, 2 krav in 1 junice

dalje vse gospodarsko orodje, vozovi, koloselni, kočije i. t. d. i. t.
Kupci se prijazno vabijo.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.
Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in de-
sertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd.
po primernih cenah. 910 15

Ceniki in vzorci poštine presto.

Najcenejše žičaste pletenine za ograje.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žičaste ple-
tenine posebno pripravne za
ograditev parkov za divjačino, vinogradov, drevesno itd.
za varstvo proti zajcem, za pasje obore, v varnost proti
toči, za fazanarije, ptičnike in kletke, najboljše žičevje
za igrališča lawn-tenisa, do treh metrov širokosti v
zalogi, za Rabitzve stene, Monirjeve gradbe itd. itd. itd.
Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz
različno debele žice, ki se šele po spletenju pocinka v
ognju in zatore ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice na-
pravljene pletenine. Tudi bodočo žico za ograje v ognju po-
cinkano in različnih debelosti dobavljajo prav ceno

Hutter & Schrantz d. d.

tvornice za sitarsko na Dunaju, Mariahill
in klobučevin. blago in v Pragi-Bubna.

Prirodni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železnino.

Specialiteta: patentni mački za sušek
iz pocinkane žice in pločevine. 1087-7

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in občnkoristne
namene.